

TUDOMÁNY ÉS MAGYARSÁG 14.

TUDOMÁNY ÉS MAGYARSÁG 14.

Arany János-díj és -érem

2023

Magyar Tudományos Akadémia
Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság
Budapest, 2023

A kötetet összeállította és szerkesztette:
MTA HATÁRON TÚLI MAGYAROK TITKÁRSÁGA

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

© MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság, 2023

A kiadásért felel:
KOCSIS KÁROLY

A borítón az MTA KIK. Haske rajza nyomán készült 19. századi metszet.
A reprodukciót készítette: Láng Klára, MTA KIK

Nyelvi lektor: Földes Zsuzsanna
Nyomdai előkészítés: Szabó É. Evu | avesophia.hu

ISSN 2062-7211

Arany János-díj a tudományos kutatásért

Arany János-érem

„Az Arany János-díj és az Arany János-érem azok megbecsülését szolgálja, akik a határon túli magyarság tagjaként kiemelkedő részt vállaltak ebből a nemzeti tudatot is erősítő értékteremtő munkából. Nagyon sok méltó jelölt közül esett rájuk a választás.”

Görömbei András

A Magyar Tudományos Akadémia a külföldi magyar tudósok munkájának jutalmazására, elismerésére Arany János-díjat és Arany János-érmet alapított.

Az *Arany János-díj*nak olyan külföldi magyar tudósok, kutatók elismerése a célja, akik jelentős tudományos munkásságot mutattak fel életük során (*Életműdíj*), kiemelkedő tudományos eredményt értek el (*Kiemelkedő Tudományos Teljesítmény díj*), vagy fiatal kutatóként nyújtottak jelentős teljesítményt (*Fiatal Kutatói Díj*). A díjjal pénzjutalom is jár: egymillió, nyolcszázézer, illetve ötszázézer forint.

Az *Arany János-érem* olyan külföldi magyar tudósok, kutatók kitüntetésére szolgál, akik a külföldi magyar tudományos közélet szervezésében, irányításában, az egyetemi oktatásban, tudományos könyvkiadásban, muzeológiai, levéltári, könyvtári munkában, tudományos ismeretterjesztésben, azaz általában a külföldi magyar tudományosság és közösség ügyének előmozdításában szereztek kiemelkedő érdemeket.

Arany János-érmet 2002 óta, Arany János-díjakat 2004 óta ítél oda az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság az MTA tagjainak, illetve az Elnöki Bizottság tagjainak a javaslata alapján. Az elismeréseket évente egy alkalommal a májusi közgyűlés keretében adja át az Akadémia elnöke. Indokolt esetben átadásukra más alkalommal is sor kerülhet.

2010 májusában megjelent kötetünkben először mutattuk be díjazottjainkat, az addig Arany János-díjban és -éremben részesítetteket, a magyar tudományos élet 60 jeles képviselőjét. Azóta évente bemutatjuk az adott időszak díjazottjait. Jelen kiadványunk a 2022. és a 2023. évi akadémiai közgyűlések közötti időszak Arany János-díjjal és -éremmel kitüntetett kutatóit tartalmazza. A díjazottak száma máig 160 fő.

ARANY JÁNOS-DÍJ

Életműdíj

2004	FARAGÓ JÓZSEF †
2005	GÁBOS ZOLTÁN †
2006	EGYED ÁKOS
2007	PÉNTEK JÁNOS
2008	BAUER GYŐZŐ †
2009	KÓTYUK ISTVÁN †
2010	VADKERTY KATALIN
2011	FESZT GYÖRGY †
2012	CSEDŐ KÁROLY
2013	WESZELY TIBOR †
2014	GÖNCZ LAJOS
2015	BENKŐ SAMU †
2016	SUSAN GAL
2017	PUTARICH IVÁNSZKY VERONIKA †
2018	SZILÁGYI N. SÁNDOR
2019	POZSONY FERENC
2020	KUTI GYULA
2021	DEÁK ISTVÁN †
2022	BODOR MIKLÓS
2023	CVETICANIN PINTÉR LÍVIA

Kiemelkedő Tudományos Teljesítmény díj

2004	NAGY LÁSZLÓ
2005	LISZKA JÓZSEF
2006	BIRÓ A. ZOLTÁN
2007	SZILÁGYI N. SÁNDOR
2008	KESZEG VILMOS
2009	GÁBRITY MOLNÁR IRÉN
2010	VINCZE MÁRIA
2011	BIRÓ DOMOKOS, SÁNDOR ANNA
2012	BITAY ENIKŐ, SZABÓ PÁL
2013	TÁNCZOS VILMOS, L. JUHÁSZ ILONA
2014	BERÉNYI JÁNOS †
2015	SZKÁLA KÁROLY

2016	SIMON ÁTTILA
2017	EGYED EMESE, LANSTYÁK ISTVÁN
2018	KRAUSZ FERENC
2019	BARABÁSI ALBERT-LÁSZLÓ, CSERNICKÓ ISTVÁN
2020	KÁDASI LAJOS
2021	KRISTÁLY SÁNDOR (ALEXANDRU)
2021	DUSZA JÁNOS
2022	PAIZS CSABA
2023	NAGY ÉVA

Fiatal Kutatói Díj

2004	CSERNICKÓ ISTVÁN
2005	VALLASEK JÚLIA, VERES VALÉR
2006	BALÁZS IMRE JÓZSEF
2007	T. SZABÓ LEVENTE
2008	BENE ANNAMÁRIA, CSEHY ZOLTÁN
2009	BENYOVSZKY KRISZTIÁN, KÁDÁR EDIT
2010	GUZSVÁNY VALÉRIA †, HEGYI GÉZA
2011	PÓSA MIHÁLY
2012	CSATA ZSOMBOR, MÁRKU ANITA
2013	DUDÁS ÁTTILA
2014	TAKÁCS GERGELY
2015	FENESI ANNAMÁRIA
2016	BARTÓK BLANKA
2017	PAPP KINGA, SEBÓK SZILÁRD
2018	ÖLLERER KINGA
2019	SZÁSZ LEVENTE
2020	FARKAS CSABA
2021	RÁCZ BÉLA-GERGELY
2022	TRASKI VIKTOR
2023	GERGELY VIKTÓRIA

ARANY JÁNOS-ÉREM

2002

SZILÁGYI PÁL †
VASS LEVENTE

2003

GALAMBOS FERENC IRÉNEUSZ †
URAY ZOLTÁN

2004

BITAY ENIKŐ
PÉTER MIHÁLY HEINRICH
VÉGH LÁSZLÓ
ZALABAI ZSIGMOND (POSZTUMUSZ)

2005

ANTAL ÁRPÁD †
GULYÁS BALÁZS
JAKÓ ZSIGMOND †
OROSZ ILDIKÓ

2006

DUDICS IVÁN †
GÖNCZ LÁSZLÓ
SOMOGYI PÉTER
VARGA JÓZSEF

2007

FORGÁCH PÉTER
TURCZEL LAJOS †

2008

FRÜHLING JÁNOS †
KÚNOS GYÖRGY
LÁSZLÓ BÉLA
SPENIK OTTÓ †
VOFKORI LÁSZLÓ (POSZTUMUSZ)

2009

ALMÁSI ISTVÁN †
HORVÁTH LÁSZLÓ
MURÁDIN JENŐ
PÁL-ANTAL SÁNDOR
TÓTH KÁROLY †
VERMES GÁBOR †

2010

KÁICH KATALIN
LÉPINE-SZILY ALINKA
SZABÓMIHÁLY GIZELLA
SZKÁLA KÁROLY
VANČONÉ KREMMER ILDIKÓ
VÁRHELYI CSABA †

2011

HALÁSZ ALBERT
HÁMOS LÁSZLÓ †
SOÓS KÁLMÁN (POSZTUMUSZ)

2012

CSÁNYI ERZSÉBET
HOLLANDA DÉNES
VERMES ISTVÁN †

2013

TÓTH JÁNOS
ZÁBORSZKY LÁSZLÓ

2014

GUTTMAN ANDRÁS
KOMZSÍK ATTILA
LÁZOK KLÁRA
RANOGAJEC-KOMOR MÁRIA
TALPAS JÁNOS
VÁNKY KÁLMÁN †

2015

BEREGSZÁSZI ANIKÓ
BORBÁNDI GYULA (POSZTUMUSZ)
LELLEY JAN IVÁN
MAJDIK KORNÉLIA
PETRIK JÓZSEF
SIPOS GÁBOR
VIGH GYULA

2016

DIENES SÁNDOR †
HÓZSA ÉVA
KOLLÁTH ANNA
PÉTER H. MÁRIA
TAKÁCS LÁSZLÓ
WANEK FERENC

2017

BASA MOLNÁR ENIKŐ
DÁVID LÁSZLÓ
DEÁK ERNŐ
GYENGE CSABA †
GYÉRESI ÁRPÁD
SELINGER SÁNDOR
TIGYI GÁBOR

2018

BIRÓ ANNAMÁRIA
ZSIHA KÁLMÁN

2020

CZAUN MIKLÓS
MARKÓ BÁLINT
TONK MÁRTON
SZABÓ SÁNDOR
VÁRADI NATÁLIA

2021

KÁSA ZOLTÁN
LÁBADI KÁROLY
SZABÓ ÁRPÁD TÖHÖTÖM

2022

BIKA JULIANNA
KASSAY GÁBOR (POSZTUMUSZ)
KASTORI RUDOLF
VARGA GYÖRGY CSABA (POSZTUMUSZ)

2023

ÁCS ZOLTÁN
BAGI FERENC
KEREKES JUDIT
SZÉP SÁNDOR

CVETICANIN PINTÉR LÍVIA

Szerbia

Zenta, 1952. április 7.

Cvetičanin Pintér Livia tudományos munkássága és idézettsége alapján a Stanford Egyetem jegyzékén a világ legjelentősebb tudósainak felső 1,5, illetve 2%-ába tartozik. Kiemelkedő tudományos eredménye a nemlineáris rezgések megoldására kifejlesztett módszer, amelyet róla neveztek el a tudományos irodalomban („Cveticanin-method”).

Tanulmányok: A Belgrádi Tudományegyetem Természettudományi Karán szerzett diplomát. A műszaki tudományok doktora címet az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Karán szerezte meg 1981-ben. 2015-ben lett az MTA doktora.

Pályá: 1988–1993 között, majd 2018-tól az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Kara Mechanikai Tanszékének vezetője, 1990–1995 között a Mechanikai és Gépszerkezeti Intézet főigazgatója, 1997–2000 között dékánhelyettes. 1999–2012 között a Grafikai Mérnök és Dizájn Tanszék vezetője, majd 2006–2012 között ugyanitt a PhD-program vezetője. 2016-tól az Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskolájának vezetője. Professor emerita az Újvidéki Egyetemen, illetve az Óbudai Egyetemen. Kiemelkedő tudományos eredménye a nemlineáris rezgések megoldására kifejlesztett módszer, amelyet róla neveztek el a tudományos irodalomban („Cveticanin-method”; in: R. E. Mickens, *Truly Nonlinear Oscillators*. World Scientific, 2010). „Homotopy-perturbation method for pure nonlinear differential equation” című publikációja (*Chaos, Solitons & Fractals*, 2006, Vol. 30, 1221–1230) 2009-ben bekerült a fizika területén a legtöbbet idézett közlemények felső 1%-ába. Két kiemelkedő nemzetközi posztdoktori iskolában is oktatott, ahol a nemlineáris rezgések megoldásának analitikai módszereit mutatta be (International Centre for Mechanical Sciences, Udine, Olaszország; University of São Paulo, Brazília). Főszerkesztője az *Analecta Technica Szegedinensia* tudományos folyóiratnak, továbbá több folyóirat szerkesztőbizottsági tagja. Bibliográfiai egységei száma 524; ebből 440 publikáció, 13 technikai újítás és 71 projekt. H-indexe 33 (Google Scholar).

Kutatási terület: Szakterülete a gépészet és a mechanika, ezen belül főként a nemlineáris rezgésproblémák megoldása, valamint a változó tömegű testek és a rotorok dinamikája.

Tagságok, díjak: Több tudományos társaság tagja, köztük a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, elnöke, 2018-tól a Szerb Tudományos Társaság állandó tagja. Pályája során számos elismerésben részesült: Thomson Reuters-díj (2011), a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács Életműdíja (2018), a Szerb Mérnökakadémia nagydíja (2022), a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2022).

2023

KIEMELKEDŐ TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNY DÍJ

NAGY ÉVA

Kanada

Szeghalom, 1951. október 23.

Nagy Éva az állatorvosi virológia széles körben elismert, nemzetközi szinten kimagasló egyénisége. Tudományos és innovációs eredményei, a hazai állatorvos-tudományi kutatások és a tehetséggondozás terén végzett iskolateremtő munkássága, valamint kutatásszervezői tevékenysége alapján a fertőző állatbetegségek magyar iskolájának legjelentősebb tengerentúli képviselője.

Tanulmányok: 1976-ban szerzett summa cum laude diplomát a budapesti Állatorvostudományi Egyetemen, majd 1988-ban kandidátusi fokozatot állatorvosi virológia témában. 2002 óta az MTA doktora.

Pálya: 1976–1985 között az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetében dolgozott, ahol Lomniczi Béla irányításával a klasszikus és molekuláris virológiai kutatómunka alapjainak elsajátítása mellett a baromfipestis, a fertőző bronchitis és az Aujeszky-betegség vírusainak részletes jellemzése terén ért el nemzetközileg is figyelemre méltó eredményeket. 1985-től Kanadában a Guelphi Egyetem Állatorvos-tudományi Kar Mikrobiológiai, később Patobiológiai Intézetének munkatársa, 2002-től egyetemi tanára, 2021-től professor emeritája. A magyarországi alapokra építve Kanadában állatorvosi virológiai iskolát alapított. DNS- és RNS-vírusok mellett elsősorban az adenovírusok, a baromfipestis- és a baromfiinfluenza-vírus molekuláris biológiáját és az ellenük való védekezés módszereit kutatta. Eredményeire alapozva számos vírusvakcinát fejlesztett és szabadalmaztatott. Úttörő jelentőségű volt a baromfipestis elleni baculovírus- és baromfihimlővírus-alapú vakcinák fejlesztése, Tuboly Tamással az állatpatogén vírusok elleni növényi alapú, ún. „ehető” vakcinák modellezése, valamint a baromfiadenovírusvektor-alapú vakcinák fejlesztése, többek között a SARS-CoV-2 elleni keresztvédelem érdekében is. Számos MSc- és PhD-hallgató témavezetője volt, több egyetem doktori tanácsának tagja. Főszerkesztője a *Canadian Journal of Veterinary Research* folyóiratnak, és további két nemzetközi lap szerkesztőbizottsági tagja. Szoros kapcsolatot ápol a hazai intézményekkel és kutatókkal, számos magyar kutató munkáját segítette. Az ELKH Nemzetközi Tanácsadó Testületének tagja. Nemzetközi elismertségét fémjelzi, hogy a világ több országába hívják szemináriumok tartására, és kéri fel tudományos pályázatok bírálatára. Eddig 176 tudományos közleménye jelent meg, továbbá 9 könyvfejezet és 5 szabadalom fűződik a nevéhez. Hirsch-indexe 34, hivatkozásai száma meghaladja a 3800-at.

Kutatási terület: Jelenlegi kutatásai a madár-adenovírusok molekuláris biológiájára, a madáradenovírus-vektorokra, továbbá új, szintetikus DNS-adjuvánsra alapozott vakcinák továbbfejlesztésére és a bélmikrobiom egyes influenzavírusok patogenitását befolyásoló szerepére fókuszálnak.

Tagságok, díjak: 2010-ben az MTA külső tagjává választották, 2022-től az Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága társelnöke. A Pfizer Award – Research Excellence (2007), a Women of Distinction, Life time award, YMCA (2017) és a Kanadai Állatorvostudományi Egyesület Életműdíja (2022) kitüntetések birtokosa.

2023

FIATAL KUTATÓI DÍJ

GERGELY VIKTÓRIA

Szlovákia

Rimaszombat, 1994. április 9.

Gergely Viktória doktori tanulmányai alatt kiemelkedő eredményeket ért el, rangos publikációk sorát jelentette meg magyar, szlovák és angol nyelven. A 800 tanuló részvételével a szövegértés területén végzett kutatásából nyert adatok és elemzései releváns, a szövegértés fejlesztését szolgáló tankönyvek kidolgozását tették lehetővé a vizsgált korosztály számára.

Tanulmányok: 2021-ben szerzett PhD-fokozatot a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán. Doktoranduszi éve alatt több egyéb képzésen is részt vett. Alapító tagja a Pécsi Tudományegyetem Korpusznyelvészeti és szakmódszertani nemzetközi munkacsoportjának. Nyári egyetem keretében cseh nyelven statisztikai alapképzést végzett el. A statisztikai módszerek alkalmazásával lehetőségessé vált a kutatási adatai közötti összefüggések részletes feltárása is. Két évben is elnyerte a Collegium Talentum tehetséggonozó program ösztöndíját.

Pályá: Jelenleg a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán adjunktus. Számos nemzetközi konferencián vett részt. A 6. International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts bécsi nemzetközi konferencián szekciójának legjobb előadójává választották. Több projektben is részt vett, ezek közül kiemelendő a szövegértés fejlesztését célzó APVV projekt, melynek keretében részt vett a szövegértést fejlesztő tankönyv és segédanyag kidolgozásában. A negyedik és a hetedik korosztály számára kidolgozott fejlesztő programok 2022-ben jelentek meg. Szintén aktív tagja volt egy a transzlingválás pedagógiáját vizsgáló nemzetközi projektnek. Az elmúlt három évben megjelent publikációi száma 35, ebből 11 a Scopus és WOS adatbázisban jegyzett folyóiratban. Elkötelezett szerzője a szlovákiai *Katedra* pedagógiai folyóiratnak, hogy kutatási eredményeit szélesebb körben is megismertesse.

Kutatási terület: Az általános iskola alsó és felső tagozatán a szövegértés témájában folytatott kutatása mind módszertanában, mind kidolgozottságában eltér a PIRLS- és PISA-felmérésektől, ily módon alapkutatásnak számít. A szövegértés eredményeinek elemzése során úttörő módon alkalmazta a kognitív nyelvtudomány módszereit és eredményeit. Jelenleg a roma etnikumú tanulók nyelvi problémáinak és szövegértésének kutatásával foglalkozik, ezenkívül az interkulturális kommunikációt és a kultúrák közötti különbségeket kutatja.

Tagságok, díjak: Az MTA köztestületének külső tagja. 2021-ben elnyerte a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács Fiatal kutatók a szlovákiai magyar tudományosságért díját társadalom- és bölcsészettudomány kategóriában.

2023

ÁCS J. ZOLTÁN
Amerikai Egyesült Államok

Klagenfurt, 1947. március 9.

Ács J. Zoltán a vállalkozáskutatások nemzetközi szinten meghatározó egyénisége.

Tanulmányok: Magyar szülők gyermekeként született egy villachi menekülttáborban. 1952-ben vándoroltak ki az Egyesült Államokba. A Clevelandi Állami Egyetem elvégzése után a New York-i New School for Social Researchnél szerzett PhD-fokozatot közgazdaságtanból.

Pálya: A George Mason Egyetem Schar School of Policy and Government professor emeritusa, valamint az egyetem Vállalkozási és Politikai Központjának (CEP) igazgatója. Korábban a London School of Economics and Political Science (LSE) menedzsmentprofesszora, valamint a jénai Max Planck Közgazdasági Intézet Vállalkozásfejlesztési és Közpolitikai Csoportjának kutatója volt. Az US Small Business Administration vezető közgazdászaként dolgozott két amerikai elnök alatt, majd az Egyesült Államok Népszámlálási Irodájának tudományos munkatársa volt. A Marylandi Egyetemen a Center for International Business Education and Research (CIBER) társigazgatója, a Science Center Berlin és a Columbia Egyetem Nyugat-Európa Intézetének tudományos munkatársa. A Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának oktatója, valamint a Mathias Corvinus Collegium (MCC) vendégprofesszora. Alapítója és elnöke a GED(Institute globális tanácsadó szervezetnek. Szerb Lászlóval együtt a Globális Vállalkozási Index (GEL) megalkotója. Több mint 200 cikket publikált, 45 könyvet írt vagy szerkesztett. Alapítója és korábbi főszerkesztője a *Small Business Economics*, főszerkesztője a *Journal of International Entrepreneurship* című tudományos folyóiratnak, valamint a Kluwer Kiadó vállalkozáskutatói sorozatának. *Why Philanthropy Matters: How the wealthy give and what it means for our economic well-being* (2013) című könyvét jelölték az Academy of Management George R. Baker Prize legjobb menedzsmentkönyvének díjára. Kutatásairól az *Economist Magazine*, a *The Financial Times*, a *The Asian Times*, a *The Wall Street Journal*, a CNN, a CNBC, a CNBC Africa és a Money Web is beszámolt.

Kutatási terület: Közgazdaságtan, vállalkozásfejlesztés, innováció.

Tagságok, díjak: Az MTA külső tagja, az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának alelnöke, illetve korábbi elnöke, a Pécsi Tudományegyetem díszdoktora. 2001-ben megkapta az International Award for Entrepreneurship and Small Business Research díjat, amelyet a vállalkozáskutatások Nobel-díjaként tartanak számon. 2003-ban a Baltimore-i Egyetem Black & Decker Research Award díjában részesült.

2023

BAGI FERENC

Szerbia

Újvidék, 1968. szeptember 5.

Bagi Ferenc az Újvidéki Egyetem egyetemi tanára, a növénykórtan kutatója. Több nemzetközi és szerbiai projekt vezetője, illetve résztvevője volt. Aktív részt vállalt a vajdasági magyar tudományosság szervezésében, irányításában, a vajdasági magyarság közéletében.

Tanulmányok: Az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karán szerzett diplomát 1999-ben növényvédelem szakon, 2006-ban doktorált.

Pályá: Az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karának egyetemi tanára, 2015 és 2018 között oktatással megbízott dékánhelyettese. A magyar anyanyelvű egyetemisták lakta Európa Kollégiumban a Mezőgazdasági Műhely vezetője, de részt vesz a Vajdasági Felsőoktatási Kollégium munkájában is. Szívégye a magyar anyanyelvű egyetemisták számára a magyar nyelvű felvételi vizsga biztosítása. 2022-től az OTDT Agrártudományi Szakmai Bizottságának tagja, az Újvidéken megrendezett Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia tudományos bizottságának résztvevője. Az egyetemi oktatáson túl a magyarul lakta településeken a termelőknek téli előadás-sorozatok keretében tart bemutatókat. A szerb Mezőgazdasági Minisztérium Növényegészségügyi Bizottságának tagja, 2013 és 2014 között a minisztériumhoz tartozó Növényvédelmi Igazgatóság vezetője volt. Rendszeres kapcsolatot tart a budapesti Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatallal az élelmiszer-biztonságot szabályozó törvényhozási keretek egybehangolása céljából. Számos szakmai konferencia, kongresszus résztvevője, illetve szervezői vagy tudományos bizottságának volt a tagja. A növényvirológia témakörében több nemzetközi projektben (Horizont 2020, Tempus, COST, Ceepus, Erasmus, IPA) vett részt. Számos, nemzetközi folyóiratban megjelent munka recenziója, 2019-től a *Növényorvos* főszerkesztője. 278 publikációja jelent meg, h-indexe 14 (Google Scholar), idézeteinek száma 729.

Kutatási terület: Kutatásai a növényvirológia és a mikotoxikológia köré összpontosulnak.

Tagságok, díjak: Az MTA köztestületének külső tagja, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnökségi tagja, 2022-től a Magyar Nemzeti Tanács Oktatási Bizottságának tagja. Több növényvédelmi, növénykórtani, illetve mikrobiológiai társaság, többek között 2016 óta a European and Mediterranean Plant Protection Organization mikológiai fórumának tagja. 2016-ban a Magyar Nemzeti Tanács elismerő oklevelét, 2018-ban köszönőlevelét kapta.

2023

KEREKES JUDIT

Egyesült Államok

Kaposvár, 1947. március 2.

Kerekes Judit széles körű társadalmi, ismeretterjesztő és szervezőmunkát végez az egyesült államokbeli magyarok körében és Magyarországon egyaránt.

Tanulmányok: A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett PhD-fokozatot.

Pálya: A City University of New York College of Staten Island tanszékvezető egyetemi tanára. Az egyetemen rendszeresen konferenciákat szervez, lehetőséget biztosítva magyar tudósok és oktatók amerikai bemutatkozására. Immáron 15 éve szervezője és vezetője a Mathematics Connection Conference-nek, amelyre neves professzorokat hív meg, lehetőséget teremtve a leendő hallgatóknak a jövő szakembereivel való személyes találkozásra. Emellett a LEAP to Teachers Paraprofessional Program koordinátora. Bekapcsolódott a magyar óvodai nevelés gyermekközpontú szemléletének terjesztésébe. Több mint 30 éve támogatja a New Brunswick-i, New Jersey környéki magyar közösségeket és szervezeteket, a Széchenyi Magyar Iskola és Óvoda és a Montessori Aprófalva Magyar Óvoda szaktanácsadója. A Külföldi Magyar Cserkészszövetség Nyári Magyar Iskolatábor táborparancsnoka és iskolaigazgatója volt. Másik, a magyarság szempontjából fontos tevékenysége az Amerikai Magyar Iskolák Találkozójához (AMIT) kapcsolódik. A társaság fő feladata az amerikai magyar – akár többedik generációs – magyar gyermekek magyarságtudatának megalapozása hétvégi programokon. Szakmai publikációk és egy szépirodalmi könyv (*Lottyka sikeres száz esztendeje egy pedagógusdinasztiában*, 2020) szerzője.

Kutatási terület: Fő szakterülete a matematika oktatásának módszertana. Célja a matematikától való idegenkedés játékos megszüntetése.

Tagságok, díjak: Az Amerikai Magyar Iskolák Találkozója társelnöke, a New York-i Magyar Színház alelnöke és színésze két évtizeden át. Az Amerikaiak a Magyarokért Alapítvány kurátora, az Amerikai Magyar Szövetség főtitkára, a Magyarország Barátai Alapítvány tagja, az Első Amerikai Magyar Nyári Egyetem alapítója és elnöke. Számos magyarországi és amerikai kitüntetésben részesült.

2023

SZÉP SÁNDOR

Románia

Etéd, 1949. november 25.

Szép Sándornak felbecsülhetetlen érdeme van az erdélyi magyar nyelvű mérnöki felsőoktatás szervezésében, irányításában, a tudományos közéletben és a külföldi magyar tudományosság előmozdításában.

Tanulmányok: A jászvásári Gheorghe Asachi Műszaki Egyetemen szerzett vegyész-mérnöki diplomát 1972-ben, majd 1984-ben mérnökdoktori címet.

Pálya: Jászvásári egyetemi oktatói karrierjét követően, 2000-ben kapcsolódott be a romániai magyar nyelvű mérnökképzés kiépítésébe. Az első oktatói versenyvizsgákat koordináló szakmai bizottság tagjaként részt vett a Sapientia EMTE mérnökképzéseinek elindításában, a csíkszeredai műszaki szakok létrehozását követően pedig az egyetem társult oktatója lett. E minőségben egyre nagyobb feladatokat vállalt, főleg az élelmiszeripari és környezetmérnöki képzés fejlesztésében, majd a 2006/07-es tanévtől az EMTE főállású oktatójává vált, visszaköltözve családjával együtt Erdélybe. 2006 decemberében rektorhelyettesé választották. Az egyetem oktatási tevékenységének koordinálása mellett a gazdálkodás vezetésében is részt vállalt. Szakmai irányításával zajlott az EMTE a 2008/09-es tanévben megkezdődött és 2012-ben sikeresen lezárult akkreditációs folyamata, ő alapozta meg és irányította az EMTE minőségbiztosítási tevékenységét, a belső szabályozási rendszer kialakítását, folyamatos követését és aktualizálását. Kulcsszerepe volt az intézmény 2016-os sikeres minőségi felmérésében. 2020-as nyugdíjba vonulása óta professor emeritusként és rektori tanácsosként továbbra is aktívan részt vesz a Sapientia EMTE életében. Kutatóként 148 tudományos publikáció és 9 szabadalom szerzője. Oktatóként több szakkönyv és egyetemi jegyzet, illetve útmutató szerzője vagy társszerzője.

Kutatási terület: Fő kutatási területét a szilárd-fluid nem katalitikus folyamatok képezték.

Tagságok, díjak: A Romániai Vegyész-mérnök Egyesület, az Erdélyi Műszaki Tudományos Társaság, a Romániai Magyar Pedagógus Szövetség tagja. Az erdélyi magyar nyelvű műszaki-mérnöki felsőoktatás kiépítésében végzett jövőbemutató tevékenységéért, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem fejlesztésében és sikeres akkreditálásában játszott meghatározó szerepéért, kiemelkedő oktatói tevékenységének elismeréséért 2013-ban megkapta a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét. 2014-ben a Sapientia EMTE kiváló oktatója címet érdemelte ki.

---

www.mta.hu/magyar-tudomanyossag-kulfoldon/kiadvanyok-105940
